

Na osnovu člana 4.8. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09, i 1/11) i člana 28d. Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, nezavisnog operatora sistema i pomoćne usluge – Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", br. 93/11, 61/14 i 95/16), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 31. decembra 2019. godine, donijeta je

ODLUKA

O IZMJENI ODLUKE O TARIFAMA ZA SISTEMSKU I POMOĆNE USLUGE

Član 1.

U Odluci o tarifama za sistemsku i pomoćne usluge ("Službeni glasnik BiH", broj 8/19 i 26/19), u članu 2. stav (1) mijenja se i glasi:

“(1) Određuje se tarifa za sistemsku uslugu u iznosu od 0,5188 feninga/kWh.”.

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 1. januara 2020. godine.

Dispozitiv odluke se objavljuje u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Obrazloženje

Način određivanja tarife za sistemsku uslugu i njeno podešavanje utvrđen je članom 28d. Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, nezavisnog operatora sistema i pomoćne usluge. Nezavisni operator sistema u Bosni i Hercegovini (NOS BiH) svoje fakture za sistemsku uslugu upućuje svim vlasnicima licence koji električnu energiju preuzimaju iz prijenosnog sistema.

Od sredine 2017. godine, evidentan je rast veleprodajnih cijena električne energije u regiji, što se odrazilo i na povećanje cijena pomoćnih usluga u procedurama nabavki kako za 2018., tako i za 2019. godinu. Rezultati nabavke pomoćnih usluga za 2020. godinu pokazuju da je rast cijena zaustavljen, a kod nekih pomoćnih usluga evidentirano je i određeno smanjenje nabavnih cijena. Uvećani troškovi nabavke pomoćnih usluga u prethodnom periodu su, posljedično, uticali na smanjenje finansijskog suficita na računu svih usluga iz ranijeg perioda. Situacija je dodatno usložnjena značajnim smanjenjem preuzimanja električne energije iz prijenosnog sistema kupca Aluminij d.d. Mostar, te nenaplaćenim potraživanjima od istog kupca u iznosu od oko 3,1 mil. KM.

Prilikom donošenja Odluke o izmjeni odluke o tarifama za sistemsku i pomoćne usluge od 27. marta 2019. godine, konstatirano je da prihodi i rashodi u mehanizmu balansiranja zavise od velikog broja faktora kao što su fizički obim gubitaka u prijenosnom sistemu, obim pružanja pomoćnih usluga u odnosu na planirani, cijena energije regulacije i njenog angažiranja, cijena i obim debalansa, te je definirano da će se kontinuirano pratiti primjena tarife, kretanje prihoda i rashoda, kao i prilika na balansnom tržištu električne energije, uz najavu da će se u odgovarajućem trenutku pristupiti podešavanju tarife za sistemsku uslugu.

Kako je tokom 2019. godine zabilježen negativan saldo usluga u mehanizmu balansiranja elektroenergetskog sistema, te se zbog uvećanog obima gubitaka električne energije u prijenosnom sistemu ista tendencija očekuje i u narednom periodu, to je potrebno pristupiti podešavanju tarife za sistemsku uslugu, uzimajući u obzir planirane troškove nabavke

pomoćnih usluga i električne energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnom sistemu u 2020. godini, kao i količinu preuzete energije iz prijenosnog sistema u istom periodu koja je prema Bilansu za 2020. godinu manja za približno 1,4 TWh u odnosu na prethodnu godinu.

Dakle, proračun tarife se zasniva na ponudama i rezultatima iz završenih tenderskih procedura NOS-a BiH za 2020. godinu, kao i na kretanju prihoda i troškova u periodu januar 2016. – decembar 2019. godine, koji je iskazan kroz saldo usluga, prema sljedećoj tabeli:

1.	Sekundarna rezerva (KM)	15.523.605
2.	Tercijarna rezerva nagore (KM)	6.062.558
3.	Tercijarna rezerva nadole (KM)	1.036.951
4.	Ukupan iznos za sekundarnu i tercijarnu rezervu u 2020. godini (KM) 1.+2.+3.	22.623.115
5.	Ukupan iznos za gubitke u 2020. godini (KM)	42.533.930
6.	Ukupno planirani troškovi u 2020. godini (KM) 4.+5.	65.157.045
7.	Saldo usluga u 2016. godini (KM)	9.532.807
8.	Saldo usluga u 2017. godini (KM)	4.826.023
9.	Saldo usluga u 2018. godini (KM)	-10.021.408
10.	Saldo usluga u 2019. godini sa procjenom za decembar (KM)	-1.140.000
11.	Saldo usluga iz prethodnog perioda (KM) 7.+8.+9.+10.	3.197.422
12.	Prihodi po osnovu salda debalansa i balansne energije (KM)	7.083.333
13.	Ukupno za izračun tarife za sistemsku uslugu (KM) 6.-11.-12.	54.876.289
14.	Energija (kWh)	10.576.887.535
15.	Tarifa za sistemsku uslugu (fening/kWh)	0,5188

Uzimajući u obzir prethodno navedeno, u cilju uravnoteženog odnosa prihoda po osnovu tarife za sistemsku uslugu i rashoda po osnovu plaćanja za nabavku pomoćnih usluga i energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnom sistemu, te prihoda i rashoda po osnovu energije regulacije i odstupanja balansno odgovornih strana, tarifa za sistemsku uslugu se podešava na vrijednost 0,5188 feninga/kWh.

Dakle, podešavanju tarife je pristupljeno slijedom obaveze kontinuiranog praćenja prilika na balansnom tržištu, konstatirajući negativni saldo usluga u mehanizmu balansiranja elektroenergetskog sistema u 2019. godini, te potrebe stabiliziranja finansijske situacije u okviru mehanizma balansiranja. DERK će nezavisno od ove Odluke, u okviru tarifnog postupka koji je u toku, uvažavajući dalja kretanja pokazatelja na balansnom tržištu i raspoložive informacije, zauzeti stav i odlučiti o potrebnom obimu svih pomoćnih usluga i njihovom pojedinačnom i ukupnom finansijskom iznosu.

U skladu sa članom 9.2 Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini, protiv ove Odluke može se pokrenuti postupak pred Sudom Bosne i Hercegovine podnošenjem tužbe u roku od 60 dana od dana prijema ove odluke.

Broj: 04-28-5-446-1/19
31. decembra 2019. godine
Tuzla

Predsjedavajući Komisije
Suad Zeljković